

Mees Ruimte & Milieu
T.a.v. R. (Robin) Droogendijk
Postbus 854,
2700 AW Zoetermeer

Waardenburg, 11 september 2017

betreft: Resultaten nader ecologisch onderzoek
project: De Zwethof te Zoeterwoude
referentie: 20170532/brf01, versie 1
behandeld door: L. (Lieselotte) Veen
bijlage(n): -

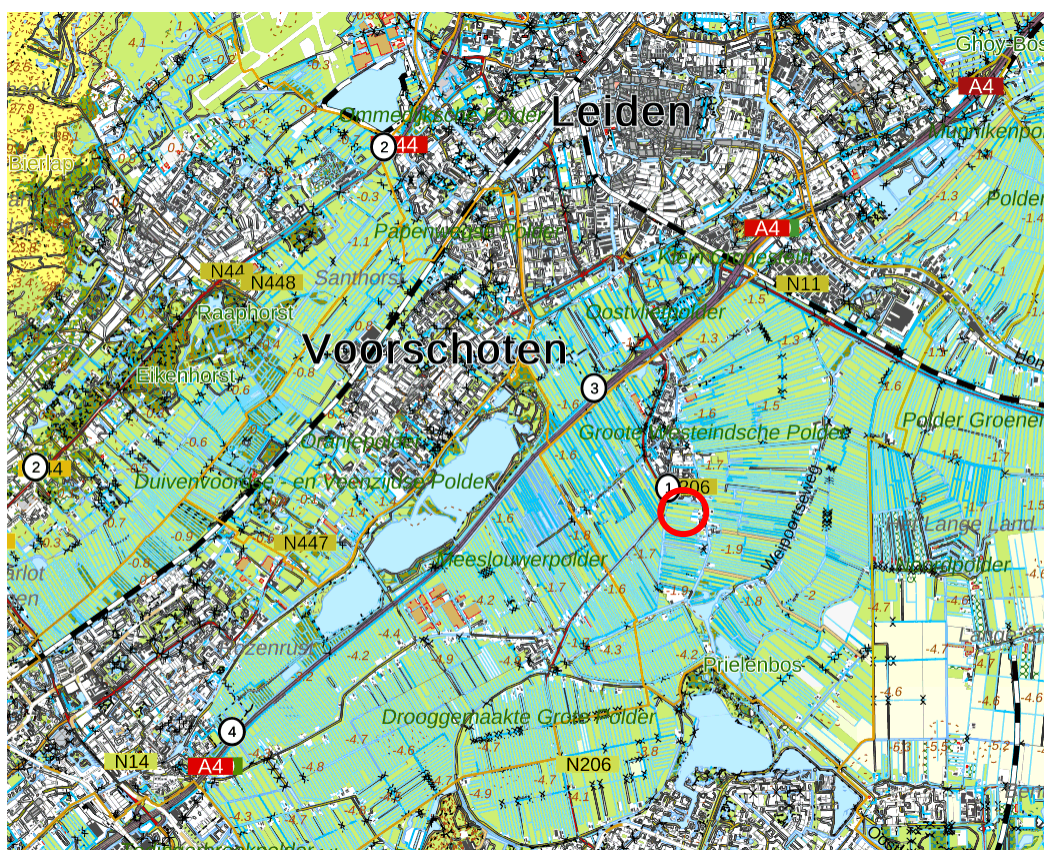
Geachte mevrouw Droogendijk,

U bent bezig met voorbereidingen voor de woningbouwlocatie 'De Zwethof' te Zoeterwoude (Zuid-Holland). Om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de natuurwetgeving, heeft ATKB dit jaar een quickscan uitgevoerd naar beschermde flora en fauna. Omdat door het plangebied een vliegroute voor meer- of watervleermuis kan lopen en omdat de platte schijfhoren aanwezig kan zijn, is hier aanvullend onderzoek naar gedaan. Onderhavig briefrapport beschrijft de resultaten van dit onderzoek.

Plangebied

Het plangebied van 'De Zwethof' ligt tegen de zuidrand van Zoeterwoude-dorp, in de Blankaartpolder. Het is een voedselrijk veenweidegebied met een intacte slagenstructuur. Aan de westzijde ligt de N206, aan de oostzijde een boerderijcamping en de bebouwing van het lintbuurtschap Zuidbuurt. Daarachter en ten zuiden van het plangebied is veenweidegebied.

Het gebied wordt begraaasd door schapen en koeien. Binnen de begrenzing van het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Bomen ontbreken eveneens, op enkele kleine wilgjes na. Wel lopen een aantal sloten door het gebied. Deze zijn ondiep en hebben een dikke sliblaag. Aan de westzijde van een plangebied loopt een iets bredere sloot, aan de noordzijde ligt een waterpartij. Net buiten de grens van het plangebied staan hogere bomen (o.a. populier, es).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (bron ondergrond: PDOK).

Figuur 2. Begrenzing plangebied (bron: Mees Milieu en Ruimte).

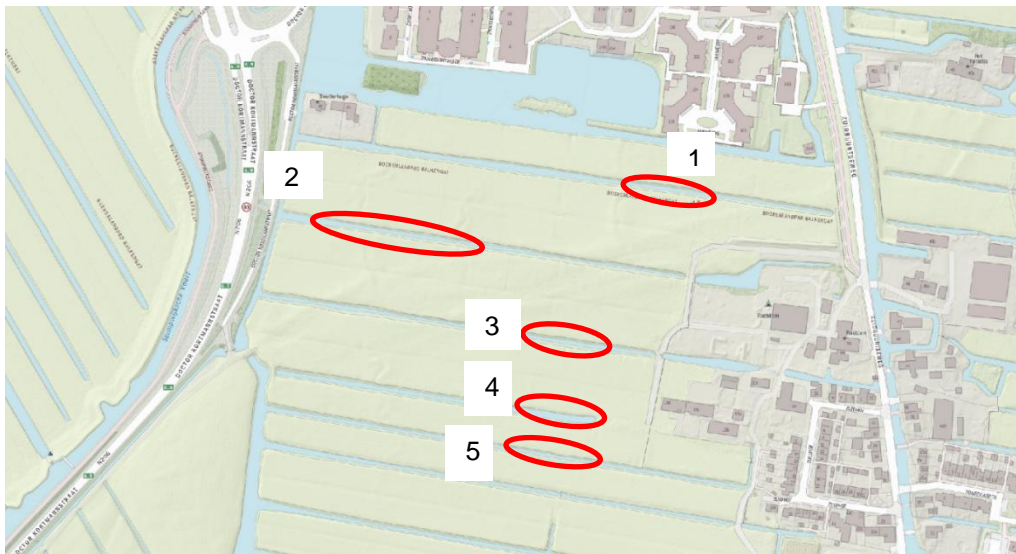
Werkzaamheden en toekomstige situatie

Het plan bestaat uit veertigtal nieuwbouw huizen verdeeld over 7 tot 8 eilandjes in de polder. Daarnaast worden vrije kavels aangeboden. De precieze plannen zijn nog niet bekend. De bestaande sloten blijven deels bestaan en worden deels vergraven of gedempt.

Methode

Platte schijfhoren

Deze zoetwaterslak is in het zomerhalfjaar te vinden tussen de watervegetatie: monsternamen bestaan uit het scheppen van waterplanten uit de sloot, welke gespoeld worden in een emmer. Met een zeef worden slakken uit het water verzameld waarna de schijfhorens worden verzameld (er zijn meerdere, in het veld sterk gelijkende soorten). De exemplaren worden vervolgens op kantoor met behulp van een binoculair gedetermineerd op soortniveau. Verspreid over het plangebied zijn, op de meest kansrijke plekken, monsters genomen (zie figuur 3). Deze zijn in het lab met een binoculair gedetermineerd. De gevonden platte schijfhorens zijn zekerheidshalve gevalideerd door een extern deskundige.

Figuur 3. Monsterpunten platte schijfhoren.

Vliegrouete meervleermuis/watervleermuis

De watergang in het plangebied is onderzocht op functie als vliegrouete voor vleermuizen (zie figuur 4). Dit is gedaan volgens de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017. Deze vereist 2 tellingen, waarvan 1 telling in de kraamperiode (t/m 15 juli) en 1 telling t/m 15 augustus, met een tussenliggende periode van 6 weken. Voor onderzoeksdata en tijden, zie tabel 1. De daadwerkelijke tussenliggende periode is net een paar (3) dagen korter dan het protocol voorschrijft (o.a. vanwege uitstel van een telling vanwege slechte weersomstandigheden). De resultaten zijn hierdoor echter niet negatief beïnvloed, er is een voldoende representatief beeld verkregen van een eventuele vliegrouete in het kraamseizoen (tot 15 juli) als daarbuiten. De tellingen zijn 15 minuten na zonsondergang gestart en 2 uur daarna beëindigd. Er is gebruik gemaakt van een vleermuisdetector (Petterson D240x) voor determinatie van de waargenomen vleermuizen tot op soortniveau.

Figuur 4. Watergang die onderzocht is op aanwezigheid van een vliegroute van meer/watervleermuis (rode cirkel) met daarlangs de doodlopende Doctor Kortmannstraat en daarnaast de N206 (eveneens Doctor Kortmannstraat) (In geel: het plangebied).

Tabel 1. Weerdata en overige gegevens van de vleermuisonderzoeken.

Datum	Tijd van-tot	Zon op/ onder	Temp. (° C)	Wind (Bft)	Weer	WRN
07-07-2017	22.15-0.15	22.00	18	1	Droog, later mistig	LV
15-08-2017	21.15-23.15	23.15	19	3-1	Droog, bewolkt	LV

* WRN: waarnemer

Resultaten

Platte schijfhoren

Het aantal schijfhorens (diverse soorten) per monster was laag. Op locatie 2 (zie figuur 5) zijn 3 exemplaren van de platte schijfhoren gevonden. Op de andere locaties is de soort niet aangetroffen, maar kan, gezien het lage aantal op locatie 2, gemist zijn.

Vliegroute meervleermuis/watervleermuis

Gedurende beide inventarisaties zijn geen watervleermuizen of meervleermuizen waargenomen. De watergang werd in en rond het plangebied niet gebruikt als vliegroute. Wel zijn tijdens beide tellingen nagenoeg continu meerdere individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen, jagend rondom de bomenrij langs het plangebied (doodlopende weg Doctor Kortmannstraat). Bij de tweede telling zijn hier ook een paar ruige dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Verder is bij beide tellingen eenmaal een passerende laatvlieger vastgesteld en zijn meerdere passerende en jagende rosse vleermuizen gehoord en gezien (zie ook tabel 2). Het belang van het plangebied is voor geen van de waargenomen soorten van essentieel belang. De bomenlaan langs de Doctor Kortmannstraat is, gezien de duur van het jagen en de aantallen, van belang te noemen voor de gewone dwergvleermuis. Deze laan ligt net buiten het plangebied. Ook boven het plangebied wordt gejaagd door de gewone dwergvleermuis, maar dit is minder van belang.

Het plangebied wordt vooral gebruikt door de rosse vleermuis als jachtbiotoop. Ook voor deze soort geldt echter dat het plangebied niet van essentieel belang is: dieren jagen er kort of passeren slechts en er zijn voldoende alternatieven. De rosse vleermuis is niet gebonden aan landschapselementen als hij zich door het landschap verplaatst: de soort doorkruist zowel besloten als open landschappen in een rechte lijn. Er is voor deze soort dan ook geen sprake van een vliegroute die bescherming behoeft.

Tabel 2. Waarnemingen vleermuisonderzoek.

Bezoek	Soort	Functie	Aantallen
7-7-2017	Gewone dwergvleermuis	foerageergebied	Ca. 5 of meer individuen jagend bij bomenlaan Doctor Kortmannstraat ter hoogte van het plangebied (doodlopende weg)
	Rosse vleermuis	jagend/passierend	Meerdere individuen (≥ 10) jagend en passerend
	Laatvlieger	passierend	1 dier
15-08-2017	Gewone dwergvleermuis	foerageergebied,	Ca. 5 of meer individuen jagend bij bomenlaan Doctor Kortmannstraat ter hoogte van het plangebied (doodlopende weg)
	Ruige dwergvleermuis	foerageergebied	≥ 2 individuen jagend bij bomenlaan Doctor Kortmannstraat ter hoogte van het plangebied (doodlopende weg)
	Rosse vleermuis	jagend, passerend	Meerdere individuen (≥ 12) jagend en passerend
	Laatvlieger	passierend	1 dier

Conclusies

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren komt voor in het plangebied. Er moet van worden uitgegaan dat de soort in alle sloten van het plangebied voorkomt (alle sloten behoren tot hetzelfde watersysteem en hebben soortgelijke eigenschappen). De platte schijfhoren staat vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en is hierdoor strikt beschermd. Het overtreden van verbodsbepalingen is ten aanzien van deze soort niet te voorkomen bij uitvoering van de plannen: het vergraven van watergangen en deels dempen van watergangen leidt onoverkomelijk tot beschadigen of vernielen van voortplantingsgebied van deze soort. Om deze reden is een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig, omdat er sprake is van overtreding van artikel 3.5, lid 4 (verbod op beschadigen/vernielen vaste verblijfplaatsen en voortplantingsbiotoop) is. Een aanvraag wordt getoetst aan de volgende onderdelen:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Er moet tijdens de planvorming en de uitvoering van het project rekening gehouden worden met de platte schijfhoren, om waar mogelijk nadelige effecten te voorkomen of te verzachten.

Maatregelen zijn onder meer:

- Periode van uitvoering (dempen of vergraven bij voorkeur niet in de winterperiode wanneer de dieren niet tussen de watervegetatie maar meer op de bodem leven);
- Voor dempingen of vergravingen watervegetatie met waterslakken verplaatsen naar delen waar niets gebeurt;
- Een groot gedeelte van de watergangen ongemoeid laten;
- Beheer watergangen toespitsen op de platte schijfhoren.

Vliegrouete meervleermuis/watervleermuis

Er is geen vliegrouete aanwezig van de meervleermuis of de watervleermuis. Voorzorgsmaatregelen zijn hierdoor niet aan de orde

Vervolg

Er dient een ontheffingsaanvraag te worden opgesteld waarin het planvoornemen, mitigerende en compenserende maatregelen, ene onderbouwing van het wettelijk belang en een alternatievenafweging worden opgenomen. De aanvraag kan worden ingediend bij het bevoegd gezag, in de provincie Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Haaglanden aangesteld als uitvoeringsorganisatie.

Tot slot

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u opmerkingen heeft of aanvullende informatie wenst, dan kunt u hiervoor contact opnemen met mevr. L. (Lieselotte) Veen, projectadviseur, via e-mail l.veen@at-kb.nl of telefonisch 088 – 1153 205 / 06 – 5720 4822.

Met vriendelijke groet,
ATKB B.V.

P.I. (Pim) Godschalk
Projectleider Ecologie

